

El llenguatge

Altri

24/8/1927

El mot altri és un pronom que vol dir «un altre» o bé «els altres». I que en la llengua moderna s'usa, es pot dir que exclusivament precedit d'una preposició: és la forma que correspon al pronom francès «autrui». Fabra va reintroduir l'ús d'aquest mot en la llengua escrita —en la qual havia retrocedit considerablement—, especialment en el conjunt d'altri com a equivalent, en certs casos, de l'adjectiu castellà «ajeno», que alguns catalanitzaven en la forma inadmissible «agè», o que, sistemàticament, traduïen o substituïen pel cultisme aliè. El Diccionari del mateix Fabra, malgrat les recomanacions anteriors contingudes a les «Converses filològiques», va reconèixer al capdavant a l'adjectiu aliè el valor equivalent a d'altri, però cal considerar vigents encara aquelles recomanacions en el sentit que no s'ha de traduir sistemàticament, per raons de mimetisme o de pura comoditat, «ajeno» per aliè, i que és preferible, per exemple, dir els béns d'altri a els béns aliens: arraconar totalment l'ús del conjunt d'altri i recórrer en totes les ocasions a aliè és, certament, supeditar la nostra llengua als esquemes expressius i als recursos d'una altra. L'ús del pronom altri escau també en frases o expressions com La muller d'altri, Refiar-se d'altri, Encarregar-ho a altri o Treballar per altri, frase, aquesta darrera, encara viva, segons que sembla, en el parlar d'algunes contrades.

Però tal com sol esdevenir-se en l'ús de tots aquests mots de què hom ve a tenir coneixement a través de la llengua escrita, sovint no se'n copsa prou bé el significat exacte i algú es decanta més aviat a creure que no és sinó la forma correcta d'un altre mot més corrent, habitualment usat amb una forma suposadament incorrecta: en aquest cas, és clar, l'adjectiu altre. Efectivament, sorprenem, de tant en tant, expressions com «un altri mitjà», «un altri exemplar», «un altri que crida», etc. tots ells, no cal dir-ho, incorrectes del tot. Altri és un pronom, es refereix sempre a persones i s'usa exclusivament en els casos abans indicats, i mai en aquells en que conve l'adjectiu altre, com els darrerament consignats. Notem, d'altra banda, que altre és també un pronom neutre, amb un valor equivalent a altra cosa, i usat en oracions negatives: No hi havia altre a fer que resignar-se.

Albert Jané